Bob van Duuren: "ChatGPT is geen AI, het is een heel slim trucje" (inct.spiratie '23)

10-10-2023 11:00

Al negen jaar pendelt Bob van Duuren tussen Culemborg en Barcelona, maar wie denkt dat hij in Spanje aan het rentenieren is geslagen, heeft het mis. Hij is niet alleen verantwoordelijk voor de computer- en fotografieboeken die zijn uitgeverij uitgeeft, maar houdt zich ook bezig met de laatste ontwikkelingen zoals ChatGPT. Hij schreef er zelf twee boeken over en op inct.spiratie komt hij er meer over vertellen.

Bob komt een aantal keer per jaar terug naar Nederland en dus kunnen we elkaar fysiek ontmoeten om bij te praten. Hij vertelt hoe het werken op afstand bevalt en dat ook de covid-pandemie daar aan heeft bijgedragen. “Ik kon toen niet terug, maar het bleek dat de uitgeverij wel door kon draaien, ook met personeel dat op afstand aan het werk was. We hebben een vrij platte organisatie, dus dat was goed te regelen. Onze medewerkers werken nog steeds ongeveer de helft van de tijd vanuit huis. Ik kom met enige regelmaat naar Nederland en verder kan alles prima via e-mail en andere digitale contactvormen. Ik heb veel contact met auteurs en met de drukker, dus ik zit een beetje in mijn eigen productiebubbel.”

Digitale service van een boekenuitgever

Bob noemt zich met nadruk boekenuitgever, wat de vraag oproept hoe hij tegen de digitalisering van de uitgeefbranche aankijkt. “Zoals gezegd zie ik ons echt als boekenuitgever, de omzet uit digitale producten zoals e-books en audio maakt een klein deel uit van het geheel. We doen het als een service voor de lezer,

maar het geld verdienen we echt met papier. Mijn boeken lenen zich ook niet echt voor digitale edities, want opmaak is vaak een integraal onderdeel van de inhoud; het gaat vaak om instructies, en dat valt al snel weg in een digitale versie."

"Natuurlijk hebben we gepionierd met de online bibliotheek Yindo. Dat was ooit bedoeld als platform voor het hele vak; we gebruiken het nu nog steeds voor onszelf. We hebben het gekoppeld aan het papieren boek: voor de koper is er een digitale versie in Yindo beschikbaar. Daarnaast hebben we nog het all you can read-abonnement en zijn de digitale versies ook nog los te koop. We hebben zo'n 75.000 geregistreerde gebruikers, dus dat is best een aardig getal."

ChatGPT en AI

De laatste tijd profileert Bob zich vooral als kenner van ChatGPT en andere AI-toepassingen, onder meer door het schrijven van twee boeken over ChatGPT. Hoe AI op het pad van Bob kwam is een opmerkelijk verhaal.
"Ik kreeg de vraag via Klaas de Boer die wilde weten of ik iets met ChatGPT deed en wat ik daarvan vond. Ik antwoordde dat ik er niets mee deed omdat het me in eerste instantie niet bruikbaar leek. Toen kreeg ik eenzelfde soort vraag van een van mijn auteurs, waarom ik geen boek door ChatGPT liet schrijven. Dus ben ik me er maar eens in gaan verdiepen en al snel vond ik uit hoe het werkte en wat het kon. Ik begon met het laten maken van een inhoudsopgave voor een boek over ChatGPT. Toen ik dat eruit kreeg liet ik het paragrafen maken en ook dat ging prima. Uiteindelijk liet ik 90% van het boek door ChatGPT schrijven. Misschien was het een beetje een gimmick in het begin, maar het boek deed het prima."

"Het tweede boek heb ik wel zelf geschreven, met een beetje hulp van ChatGPT, en ik gebruik het nu ook bij het maken van andere boeken om basismateriaal te verzamelen of om teksten te corrigeren en feedback op teksten te geven. Want ook als correctieprogramma werkt het prima."

Auteursrecht en plagiaat

We komen natuurlijk ook uit bij het hete hangijzer: de auteursrechtelijke kant van het gebruik van dit soort programma's. Op inct.spiratie zal een jurist van de Auteursbond, Marloes van Rossum, ons er over bijpraten, maar Bob heeft er ook wel een mening over.
"In het tweede boek besteed ik er ook aandacht aan: op iets wat een machine produceert zit geen auteursrecht, maar of er sprake kan zijn van plagiaat, dat is eigenlijk niet anders dan bij klassieke kopij. Als een auteur bij ons een manuscript inlevert dan staat in het contract dat de auteur ons vrijwaart van eventuele juridische aansprakelijkheid. Als een auteur met ChatGPT een tekst maakt en die aanlevert en er wordt met die tekst inbreuk gemaakt op het auteursrecht, dan is dat eenzelfde geval als hij die tekst zelf overgetypt had. Als uitgever kijk ik naar een tekst vanuit het perspectief of de lezer er wat aan heeft en of het kwalitatief goed is. Waar het dan vandaan komt zal mij eerlijk gezegd worst wezen. Een auteur dient zelf te controleren of alles correct is."

Niets intelligents aan

"Eigenlijk is ChatGPT geen AI, het is een trucje, een heel slim trucje, maar er is niets intelligents aan. Het doet niets zelf, ChatGPT heeft alles wat het kent 'onthouden' en kan je dus snel antwoorden, Het zijn data. Het is een toevalsgenerator, het zoekt de eerst voorkomende woorden op basis van context. Om die reden kunnen twee identieke prompts een verschillend antwoord opleveren."
Hoe de truc van ChatGPT inmiddels ook werkt met het genereren van beelden (en zelfs video's) zal Bob ook op inct.spiratie nader toelichten. "Wat ik wel alvast kan zeggen, is dat wij sommige omslagen van boeken

inmiddels ook met behulp van programma’s als Midjourney en DALL-E (van de makers van ChatGPT) maken.”

Op **inct.spiratie** zal Bob laten zien hoe hij met ChatGPT werkt en hoe het redactioneel werk kan verlichten (misschien zelfs vervangen) en wat de computer naast tekst nog meer kan genereren.

MEER INFORMATIE & AANMELDEN

David Huijzer